

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Stavn

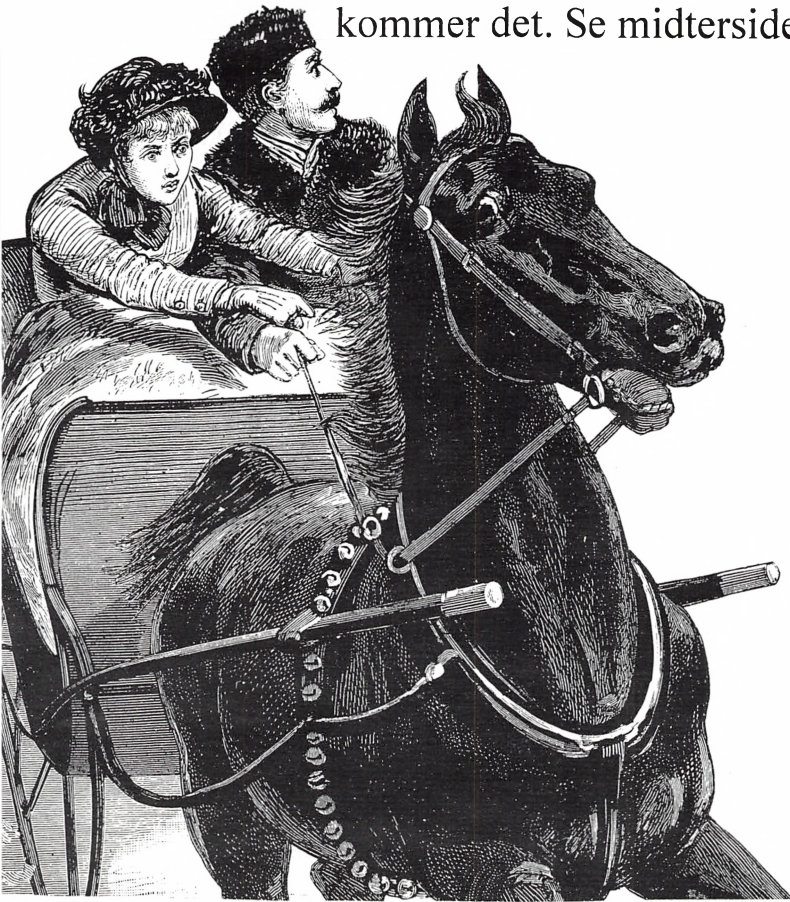
---

1. kvartal 1996:1a

EKSTRAUDSENDELSE

Alle skal nok få muligheden for at komme med på foreningens forårsudflugt.

Programmet var smuttet hos trykkeriet, men her kommer det. Se midtersiderne

Dansegilde og mordbrand

Vejledning om retsbetjentarkiver ved Niels H. Frandsen. 1995. 198 s. Pris 148 kr.
Dansk Historisk Fællesråd.

Formålet med udgivelsen af »Dansegilde og mordbrand« er at fortælle om, hvilke typer oplysninger, arkivgæsten kan forvente at finde i retsbetjentarkiverne og hvordan vedkommende finder frem til de relevante oplysninger.

Retsbetjentens arkiver er i dag flittigt benyttet på landsarkivernes læsesale, men i forordet til vejledningen antydes, at brugerne almindeligvis koncentrerer sig om nogle få hovedgrupper, især tingbøger, skifteprotokoller samt skøde- og panteprotokoller, men overser en række andre væsentlige kildetyper. Denne skævhed skal vejledningen bl.a. rette op på.

Retsbetjent er en fælles betegnelse for de herredsfogeder, byfogeder og birkedommere, der indtil 1919 var såvel dommere som politimestre i de retskredse, hvor de virkede. Arkivalierne rækker tilbage til slutningen af 1500-tallet, og i og med at retsbetjentene administrerede lov og ret i detaljer, rummer arkivalierne en mangfoldighed af oplysninger fra lokalsamfundet. Det gælder lovovertrædelser fra drab og voldtægt til tyveri og gadeuorden. Hertil kommer eksempelvis nabostrid, faderskabssager, tyendeforhold, tilsyn med rejsende og fremmede, overformynderi, ligsyn og meget andet. I næringsforhold drejede det sig bl.a. om køb og salg af ejendom, skifteretssager, registrering af dampmaskiner, konkurssager, m.m.

Efter en kort redegørelse om retsbetjentembedet og arkivsituationen følger en grundigere gen-

nemgang af de enkelte sagsområder: Justits- og politikvæsen, fogedvæsen, skifter, politikvæsen, næringsvæsen, osv. Bybygningen er logisk: først en kort historisk redegørelse for regler og praksis indenfor de enkelte områder, herefter måske et par eksempler på sagsakter og efterfølgende oplysninger om indgang til arkiverne, afslutningsvis oftest en uddybning af de vigtigste arkivalier. Alt i alt en god indføring i de mange forhold, som retsbetjentarkiverne giver oplysninger om, og dermed et godt redskab for bl.a. slægts- og lokalhistorikere.

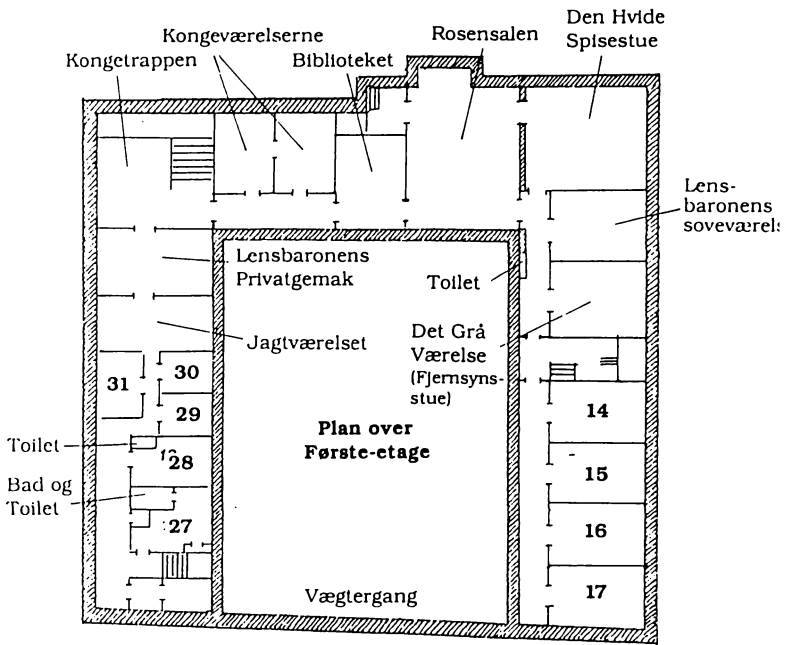
Bagerst i »Dansegilde og

mordbrand« findes en ordliste over ord og udtryk, der forekommer i retsbetjentsarkiverne samt litteraturliste og indeks. -/rl.

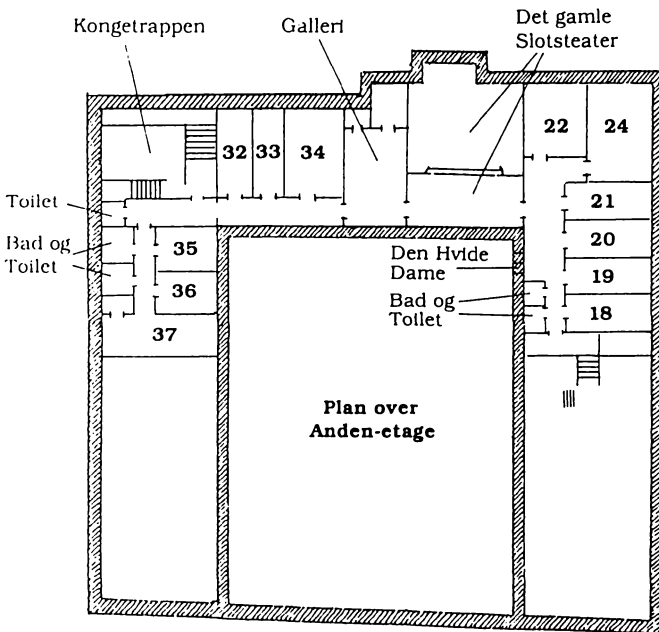
Sakset fra
"Journalen, lokal- og kulturhistorisk tidsskrift"
1995 nr. 4

»Dansegilde og mordbrand« er en flot tryksag med en række gode illustrationer. Blandt disse denne af Hans Jacob Mortensen, der gav navn til den berygtede Handskemagerbande på Lolland. Den 5. august 1852 blev han dødsdømt for drab.

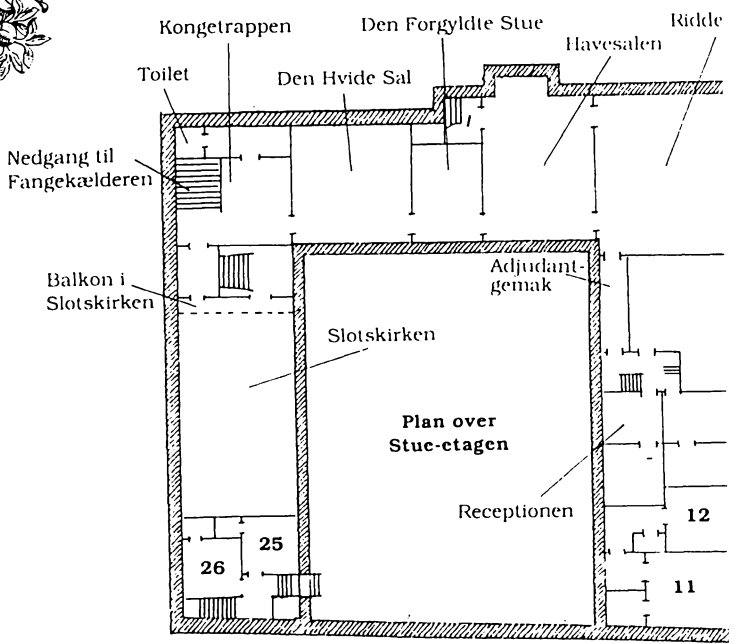
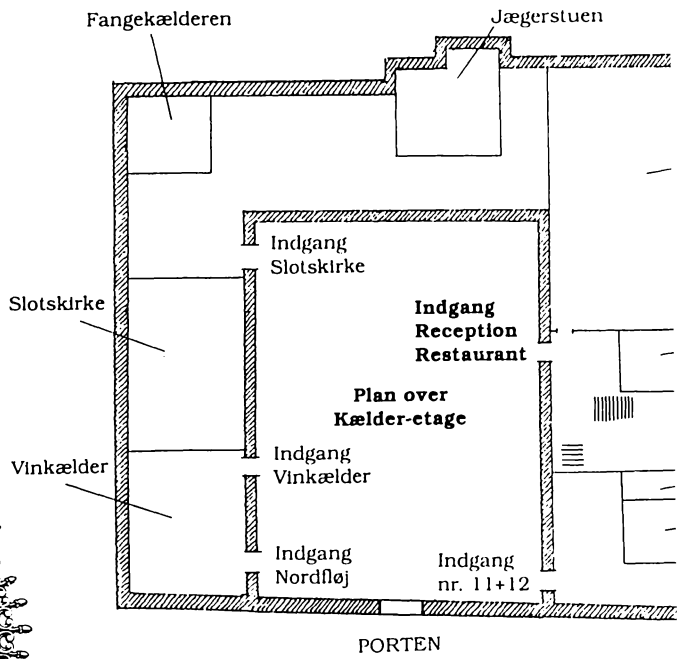

Tallene er værelsernes numre

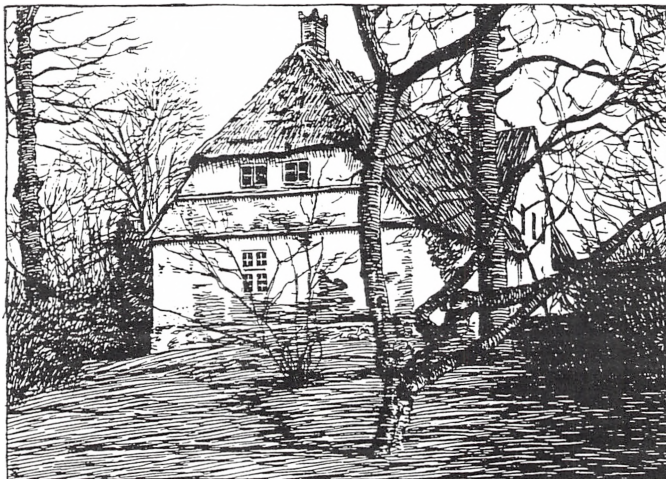
Tallene er værelsernes numre

Dragsholm Slot

Tallene er værelsernes numre

Fra Birkerød Præstegårdshave. Illustration fra Frederiksborg Amts historiske Samfunds årbog 1927. Anledningen er, at Samfundet annoncerer udsalg af foreningens årbøger fra 1913 og til i dag.

Vallø Stifts Arkiv

Arkivregistratur udgivet af Landsarkivet for Sjælland

Vallø Stifts arkiv er mere end et godsarkiv. I 1713 blev Vallø et grevskab, og fra 1737 oprettedes Vallø Stift som et kgl. Frøkenstift for højere standspersoner. Det vil sige, at ud over arkiverne for hovedgårdene Vallø, Billesborg, Gunderup, Lellinge og Tågerød (beliggende i området omkring Køge) rummer arkivet også selve den omfattende stiftsforvaltning. I registraturen er en lille oversigt over stiftets historie, og til de forskellige kildegrupper er en lille be-skrivelse. Nogle gange er den gjort i form af en oversigt over journalindgangene, ligesom regnskaberne kan være underinddelt. Alt i alt en nyttig indgang til et væsentligt lokalhistorisk kildemateriale. PK

Lokal Samtidsdokumentation i Farum

Farums Arkiver og Museer har i 1995 gennemført et samtidsdokumentationsprojekt, hvor hovedvægten har ligget på at undersøge indvandrernes forhold.

En udsendt rapport fra et forskningsseminar med temaet »Indvandrere og forskningen« refererer fra seminaret tre oplæg om henholdsvis »Kvinder og Islam«, »Mediebehandlingen af indvandrere og flygtninge« og om »Væsentlighed i nyhedsformidlingen«. To andre samtidsrapporter redegør for undersøgelser af henholdsvis »Yngre tyrkiske indvandrerfamiliers trivsel og forventninger« og »Unge danskeres syn på indvandrere«, mens en tredje redegør for bebyggelsen, beboerne og miljøet i Farum Midtpunkt.

Rapporterne kan fåes ved henvendelse til Farums Arkiver og Museer.

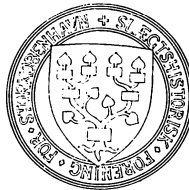
Ny formand for DLF

Bestyrelsen i Dansk Lokalhistorisk Forening indledte sit møde i Århus den 7. oktober 1995 med at konstituere Tormod Hessel, Birkerød som formand indtil generalforsamlingen den 27. april 1996. På de øvrige poster var der tale om genvalg, således at næstformandsposten fortsat bestrides af Ole Koefoed Nielsen, mens Karen Margrethe Sørensen er kasserer og Ebbe Fels er foreningens sekretær.

Foreningens formand indtil sidste generalforsamling, Peter Bondesen, har gennem en årrække udført et stort og værdifuldt arbejde til gavn for DLF og det lokalhistoriske arbejde, men på grund af Peters manglende deltagelse i bestyrelsesarbejdet i hele 1995 har den øvrige bestyrelse med stor beklagelse set det nødvendigt at foretage den ovenstående konstituering.

Henvendelse vedrørende foreningens anliggender bedes rettet til Tormod Hessel, Postboks 123, 3460 Birkerød. Dog gælder, at ansøgninger om tilskud til udgivelse af lokalhistoriske publikationer rettes til foreningens næstformand, Ole Koefoed Nielsen, jfr. meddelelsen andetsteds i bladet, og sager vedrørende *Journalen* rettes fortsat til redaktøren. Bestyrelsens og redaktørens adresser kan findes side 27.

Sakset fra "Journalen" lokal- og kulturhistorisk tidsskrift 1995 nr. 5

ISSN 0107 - 539x

udgives af
SLÆGTSHISTORISK FORENING FOR STORKØBENHAVN

Formand:	Jørgen Aasberg MacDonald Alle 15, 2750 Ballerup - 4497 0171
Kasserer og ansvarshavande	Lone Wredstrøm St. Kongensgade 89, 2., 1264 K - 3332 7913 (EFTER KL 18)
Øvrige redak- tionsmedlemmer:	Bjørn Sommer Åboulevarden 14, 2200 N - 3135 2389
	Grethe Aasberg MacDonald Alle 15, 2750 Ballerup - 4497 0171

Besøg på Mormon-
kirkens slægtshi-
storiske center

Åbningstid:
Tirsdag, onsdag og torsdag kl. 15.00-20.00 samt
fra kl 17.00 i forbindelse med arrangementerne i
Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavn.
Ønsker man at benytte computeren, er det tilrå-
deligt at bestille tid ved at ringe i god tid til
Slægtshistorisk Center i åbningstiden - 3834 5570.

Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer.

Bladet udsendes 4 gange årligt - sidst i februar, begyndelsen af maj,
midt i august samt midt i december. Hvis De ikke har fået bladet om-
kring disse terminer, bedes De rette henvendelse til Deres lokale
postkontor.

For enkelte numre er prisen kr. 10 eller i årsabonnement kr. 40
(4 numre pr. årgang), der kan indbetales på foreningens girokonto nr
2 20 86 28.

Kontingent for medlemskab af Slægtshistorisk forening for Storkøben-
havn koster kr. 100 årligt - samboende partner kr. 50 årligt.

Eftertryk med kildeangivelse tilladt.